

2. slægtled

ANDET SLÆGTLED II

Lars Perssons søn med Cecilia (Cisla) Larsdotter (se nr. 1)

2. Nils Larsson

* Vänersborg 1722

† på Fredrikshald efter 1776

Skomagermester på Fredrikshald (Halden) i Norge fra 1751, en tid
oldermand for lavet.

9/4 1744 udlært hos bisidder, skomagermester Anders Kiellert i Göte-
borg og antog som nybagt svend tilnavnet Wennerwall, som han selv
skrev som Wenner Vall (i to ord) og som oldermand for skomagerlavet
på Fredrikshald.

~1 Fr'hald 1752 Elen Maria Knudsdatter

* formentl. Fr'hald ca. 1727 † Fr'hald foråret 1763
datter af Knud NN og Maren Olsdatter *)

4 børn: Tredie slægtled III nr. 3-6.

~2 Fr'hald ca. 1770 med NN, som kan være den Inger Knudsdatter, der
kendes som 'pigen i huset' (se 9c).

Ingen børn.

Se mit hæfte II 516 200 9 'Niels Larsen Wennerwald på Fredrikshald'

*) I dette hæfte har jeg på s. 12 mod bedreviden benævnt Maren Ols-
datter som tjenestepige, som senere viste sig at være svigermor. Hun
som da var enke, tilskødede i efteråret 1759 sin svigersøn N.L.W.
hus og grund i Svenskegaten, som må have været en brandtomt, dog med
kælderen bevaret, efter Nordsidens ildebrand samme år i juni måned.
Søn og svoger Ole Knudsen gav ved samme lejlighed afkald på arv.

Forståelse for, hvorfor N.L.W. emigrerede fra Sverige til Norge, kan
bedst, efter artikel side 121 af daværende fylkeskonservator Lauritz
Opstad om 'Håndverket i Halden' i hovedkataloget 1965 'Halden 300 år'
forklares således:

Da Christian V omkring 1680 som et led i hele den dansk/norske sam-
fundsordning ville have klare linier i lavsvæsenet, blev der indstif-
tet 4 lav på Fredrikshald (Halden). Det er de eneste lav som nogen-
sinde har eksisteret i Østfold og omfattede snedker-, smede-, skrød-
der- og skomagerfaget. De to førstnævnte lav døde snart bort, medens
skrædder- og skomagerlavet kom til at bestå i næsten 200 år.

Man kan lige så godt bemærke sig den dag de 4 lav blev stiftet, nem-
lig den 20. marts 1683, men det tog tid før kongelig konfirmation
blev udstedt. Skræddernes kom først i 1708 og skomagernes i 1747.

N.L.W. har vidst dette. Det havde sin betydning at være organiseret
i lav, fordi læredrengene (ligesom f. eks. i Göteborg og i København)
her fik en 'lovlig' uddannelse, d.v.s. de blev internationalt aner-
kendte og kunne vandre på sine fag. Af denne grund sluttede en del
skomagere og skræddere i de andre Østfoldbyer sig til Fredrikshald-
lavene.

Litt: Adjunkt Martin Arnesen 'Haldensia', Bidrag til Fredrikshalds
Historie, 1. hæfte, sider 39/40 (Fr'hald 1878).

Lauritz Opstad: Haldenhåndverkere gjennom 350 år i 1. del
s. 124 om Skomakerne (Halden 1951).